

Opis techniczny

1. Lokalizacja obiektu
2. Rys historyczny
3. Opis stanu zachowania obiektu
4. Przyjęte rozwiązanie techniczne
5. Zakres prac budowlano konserwatorskich
 - 5.8. Obszar oddziaływania inwestycji
6. Spis rysunków
7. Dokumentacja fotograficzna
8. Informacja BiOZ

1. Lokalizacja obiektu

obiekt został zlokalizowany przy utwardzonej drodze gminnej w miejscowości Kraczew, na prywatnej posesji o numerze 30 . Właściciel Andrzej Walczyszyn.

2. Rys historyczny

W roku 1800 sędzia Jan Kraczewski zakupił część dóbr Woźuczyskich i na tychże ziemiach założył miejscowość Kraczew. W roku 1808 ufundował obelisk upamiętniający powstanie nowej miejscowości o nazwie wywodzącej się od jego nazwiska. W roku 1937 obelisk wyremontował ówczesny właściciel posesji Ignacy Wolczyszyn. W trakcie remontu zwieńczono obelisk krzyżem usuwając pierwotne zwieńczenie w postaci kuli.

3. Opis obiektu, wraz z jego stanem zachowania.

Obelisk w formie kolumny zwieńczonej krzyżem, ustawionej na postumencie. Kamienny postument o rzucie kwadratu posiada formę prostopadłościennego trójdzielnego cokołu. Baza o wysokiej plincie i jońskim profilowaniu. Trzon gładki zwieńczony profilem odwróconej simy z kapinosem. Od frontu na licu trzonu owalna tablica wykonana z marmuru typu Zygmunówka, ujęta profilowaną opaską i swobodnie zwisającym z trzech punktów festonem uformowanym w części górnej z liści akantu a po bokach ze spiralnie skręconej draperii zakończonej frędzlami. Na owalu wyryty napis kapitałą //KOŁOS// Wieczney Pamiątki// Nowo Założoney:// W. KRACZEW//nazwaney//W Roku 1808// #WYSTAWIONY//

Kolumna o jońskiej bazie i w połowie obwodu kaneluowanym trzonie w jego części frontowej, zakończona dwoma uskokowo zwężającymi się bębniami, które obecnie stanowią podstawę betonowego krzyża o prostych ramionach. Na krzyżu umieszczona metalowa odlewana figurka Ukrzyżowanego Chrystusa. Pośrodku trzonu kolumny umieszczono owalny medalion ujęty kwiatową girlandą przewiazaną pośrodku kokardą. Na licu medalionu wyryty napis //Poprawiona//1937//. Prawdopodobnie zniszczył on pierwotną inskrypcję lub herb właściciela dóbr.

Obiekt w stanie zagrażającym awarią budowlaną ze względu na silne odchylenie od pionu, zabezpieczony doraźnie drewnianymi podporami oraz stalowymi opaskami przeciwdziałającymi rozsuwaniu się konstrukcji. Proces silnego nierównomiernego osiadania obelisku rozpoczął się dawno. W trakcie prac remontowych 1937 roku nie poprawiono pochylonego postumentu co jest widoczne przez zastosowanie warstwy wyrównawczej klinowej zaprawy pod na nowo osadzony trzon pierwotnej kolumny. Proces

nierównomiernego osiadania postumentu został spotęgowany pracami remontowo-budowlanymi prowadzonymi przy drodze gminnej i profilowaniu rowu odwadniającego. Prawdopodobnie w latach 30-tych brakujące ciosy kamienne postumentu zastąpione zostały murem ceglany. Postument zaczął się rozjeżdżać. Poszczególne kamienie konstrukcji straciły stabilność. Destrukcja detalu kamiennego a w szczególności gzymsów, girland i opasek pod wpływem warunków atmosferycznych i rozwojem mchów i porostów zatarła subtelny detal a miejscowo całkowicie go zniszczyła.

4. Przyjęte rozwiązanie techniczne

Niebezpieczne odchylenie postumentu nakazuje natychmiastowe podjęcie prac remontowych przy obelisku „KOLOSIE”. Należy bardzo starannie i ostrożnie zdemontować obiekt, wykonać nowy stabilny fundament i ponownie zmontować obelisk, używając pierwotnych elementów kamiennych i zachowując ich pierwotne położenie. Brakujące fragmenty cokołu odkuć wg istniejących zachowanych profili na nowo i osadzić w miejscu ceglanych uzupełnień. Po ponownym zmontowaniu postumentu przystąpić do konserwacji owalnych tablic oraz hydrofobizacji kamienia i jego utwardzenia. Nowe elementy kamienne wykonać z twardych złóż kamienia wapienno-piaskowego zlepieńca np. ze złóż kamieniołomów Józefowskich lub okolic Brusna.

5. Zakres prac budowlano-konserwatorskich

5.1 roboty rozbiórkowe

Zdemontować kamienne elementy obelisku przy użyciu dźwigu budowlanego, lub ręcznie przy użyciu wielobloczków. Każdy element przed demontażem zabezpieczyć nakładkami z listew drewnianych. Do podniesienia używać pasów parciany. Zdemontowane elementy oznakować i złożyć na paletach poza obszarem działań budowlanych. Elementy ceglane usunąć.

5.2 roboty ziemne

wykonać wykop pod fundament obelisku. Posadowienie wyrównać i zasypać warstwą piasku. Ziemię uprawną zgromadzić. Gruz i nadwyżkę gruntu usunąć poza teren budowy.

5.3 roboty żelbetowe i murowe

wykonać płytę fundamentową żelbetową denną z betonu B-30 zbrojoną dwoma siatkami stalowymi # 14 mm grubości 30 cm. Wymurować ściany fundamentowe obwodowe z bloczków betonowych gr.24 cm. Zasypywać przestrzeń wewnętrzną / skrzynię/ piaskiem warstwami dostosowanymi do wysokości bloczków. Wykonać płytę fundamentową górną gr. 15 cm. Jako szalunek dolny przyjąć piasek stabilizowany. Beton B-30, stal #14 mm. Wykonanie trzpienia żelbetowego w ceglany cokole postumentu.

5.4 roboty kamieniarskie

brakujące elementy odkuć ręcznie z piaskowca, zlepieńca z płyt formiaków gr.20 cm. I 10 cm, w warstwie cokołowej. Wielkość dostosować do istniejących. Profile odtworzyć. W strefie plinty bazy wykonać fleki uzupełniające. Usunąć ewentualne skorodowane dyble stalowe. W montażu poszczególnych elementów zastosować nowe ze stali chromowej lub brązu, niekorodujące.

5.5 roboty montażowe

ustawić kolejne bloki kamienne na płycie fundamentowej górnej. Użyć do układania poszczególnych ciosów zaprawy niskokurczliwej wapienno-trasowej. Przestrzeń powstałą między poszczególnymi warstwami ciosów w strefie cokołowej wypełnić cegłą ceramiczną pełną na zaprawie wapienno-trasowej. Zastosować montażowe dyble niekorodujące, łączące poszczególne ciosy.

5.6 prace konserwatorskie

dezynfekcja i oczyszczenie powierzchni kamienia z luźnych nawarstwień, sztucznej patyny, mchów, porostów, mieszaniną substancji biobójczych rozpuszczalnych w rozpuszczalnikach organicznych.

Zaprawa przeznaczona do wypełniania szczelin i pęknięć w kamieniu powinna być modyfikowana mieszanką mineralno-wapienną z dodatkiem kruszyw. Frakcja kruszyw powinna być dobierana indywidualnie w zależności od wielkości pęknięć i rozwarstwień. Wytrzymałość zaprawy powinna wynosić ok. 4-5 MPa i w/w zaprawa powinna być odporna na sole.

Impregnacja zdeintegrowanych fragmentów kamienia preparatem do wzmocnienia średnioporowatych, nasiąkliwych materiałów, działających na zasadzie wytrącenia się czystego, mineralnego, amorficznego uwodnionego żelu dwutlenku krzemu stanowiącego spoiwo. Mineralne spoiwo krzemionkowe zastąpi utracone w wyniku wietrzenia spoiwo pierwotne.

Odsolenie elementów kamiennych metodą migracji soli do rozszerzonego środowiska.

Uzupełnienie ubytków form rzeźbiarskich masą sztucznego kamienia dobraną parametrami do pierwotnego kamienia. Zaprawa do uzupełnień ubytków powinna charakteryzować się dużą plastycznością, niską skurczliwością oraz wysoką przyczepnością do podłoża.

Hydrofobizacja całości postumentu preparatami hydrofobowymi na bazie siloksanów przeznaczona do kamienia naturalnego.

Uczytelnienie rytów na tablicach inskrypcyjnych cienkowarstwową farbą krzemianową, laserunkową, przeznaczoną do podłoży kamiennych i mineralnych i scalenie kolorystyczne obelisku.

5.7 roboty wykończeniowe

teren wokół obelisku wyrównać, uformować niewielkie skarpy ziemne odchodzące od podstawy KOŁOSA. Całość obsiać trawą. Ewentualnie przy zgodzie właściciela działki wydzielić ogrodzeniem z siatki stalowej placyk o wymiarze 6.0m x 6.0m otwarty w kierunku drogi gminnej.

5.8 Obszar oddziaływania inwestycji

(określono na podstawie par. 12; 13; 34; 60; 271 Warunki techniczne jakim winny odpowiadać budynki i ich usytuowania)

Obszar oddziaływania inwestycji na działce nr 56/2 gmina Komarów-Osada, powiat Zamojski, Kraczew ,z uwagi na charakter prac remontowych

(Projekt remontu konserwatorskiego istniejącego obelisku wraz z jego częściową rekonstrukcją) nie spowoduje oddziaływania na działki sąsiednie.